

Zpráva z území o průběhu efektivní meziobecní spolupráce v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Strakonice

Téma: Administrativní podpora obcí

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

OBSAH:

1	ADMINISTRATIVNÍ PODPORA OBCÍ	3
1.1	DEFINOVÁNÍ ŘEŠENÉ PROBLEMATIKY	3
2	PRŮBĚH JEDNÁNÍ	4
3	ZPŮSOB NASTAVENÍ ROZHODOVACÍCH A ŘÍDÍCÍCH STRUKTUR	6
4	NASTAVENÍ JEDNACÍCH A ROZHODOVACÍCH PRAVIDEL	6
5	FINANCOVÁNÍ	7
5.1	MZDOVÉ NÁKLADY	9
5.2	PROVOZNÍ NÁKLADY	9
5.3	OSTATNÍ NÁKLADY	9
6	VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY	9
7	ZÁVĚR	11
8	PŘÍLOHY	12

1 Administrativní podpora obcí

V rámci pokračování projektu Podpora rozvoje meziobecní spolupráce jsme po diskuzích se zástupci obcí na území ORP Strakonice zvolili téma administrativní podpora obcí.

1.1 Definování řešené problematiky

Území ORP Strakonice zahrnuje 69 obcí, z toho jsou jen dvě města (Strakonice a Volyně). Z 69 obcí jich má 57 méně než 500 obyvatel a 33 obcí má méně než 200 obyvatel, 15 obcí má dokonce méně než 100 obyvatel. Drtivá většina starostů je neuvolněná, proto musí tuto náročnou a zodpovědnou práci vykonávat po večerech případně o víkendech. Zástupci obcí si stěžují na neustále rostoucí administrativní zátěž, kvůli které pak nemají dostatek času věnovat se rozvoji obci. Zájem o tuto funkci je zejména v nejmenších obcích minimální – velká zodpovědnost, mnoho práce, nízké finanční ohodnocení a mnoho nespokojenců v obci, kteří by všechno dělali „lépe“.

V rámci této projektové aktivity byly zkoumány a diskutovány možnosti efektivní meziobecní spolupráce mezi jednotlivými obcemi území ORP Strakonice, spolupráce by měla přinést určitou úsporu času zejména neuvolněných starostů při řešení své běžné agendy.

Na území ORP Strakonice už spolupráce mezi obcemi funguje dlouho dobu, ve sledovaném území působí 9 dobrovolných svazků obcí (SMOOS, SODP, SOSP, SOŠP, SOS, SOB, Peklov, Mikroregion Vlachovo Březí, Radina), většina obcí je členem minimálně dvou svazků obcí. V rámci svazků obcí se členové pravidelně scházejí a řeší problematiku jejich území, čerpají různé dotace na své aktivity. Problémem je personální zajištění činnosti těchto svazků, žádný z nich nemá zaměstnance na pracovní smlouvu, úvazek je nejčastěji řešen formou dohody o provedení práce. Tím je pak pracovní kapacita manažera takového svazku značně omezena.

Všechny obce území jsou také členem místních akčních skupin, na území ORP Strakonice zasahují tři MAS (zejména MAS Strakonicko, z.s., okrajově pak MAS Svazku obcí Blatenska a MAS Šumavsko). Místní akční skupiny členskými obcím

pomáhají zejména s dotačním managementem, monitoringem výzev, administrativou projektů.

V rámci řešené problematiky byla diskutována a řešena meziobecní spolupráce v těchto sedmi oblastech: 1. Právní podpora, 2. Ekonomické agendy, 3. Dotační management, 4. Veřejné zakázky, 5. IT podpora, 6. Technická a stavební podpora, 7. Rozvoj obce.

2 Průběh jednání

První činností této projektové aktivity byly řízené rozhovory s představiteli zejména menších obcí ORP Strakonice dle závazné metodiky. Zde se zkoumalo současné zajištění agendy v sedmi řešených oblastech, rozsah poptávané podpory a spolupráce a dále preferovaný způsob financování. Na základě tohoto úvodního šetření byla vypracována Zpráva o prezentaci výsledků dotazníkového šetření k průřezovému tématu administrativní podpory malých obcí a jejich projednání v území. Výsledkem této zprávy bylo doporučení pro smluvního partnera na pokračování v řešení tématu Administrativní podpora malých obcí v rámci pokračování projektu.

První oficiální setkání k tomuto tématu se konalo dne 16. června po valné hromadě Svazku měst a obcí okresu Strakonice. Postupně se diskutovalo o sedmi probíraných oblastech, které by mohly být tématem efektivní meziobecní spolupráce na území ORP Strakonice. Z navržených oblastí byl největší zájem o spolupráci ve třech oblastech – právní podpora, dotační management a veřejné zakázky. V oblastech rozvoj obce a ekonomické agendy již určitá forma spolupráce funguje zejména na úrovni menších dobrovolných svazků obcí. O témata IT podpora a technická a stavební podpora byl zájem minimální, proto nebudou dále řešena.

Druhé setkání bylo zaměřeno na menší svazek, který zahrnuje 17 obcí z území ORP Strakonicka. Záměrem setkání bylo zjistit, zda by obce tohoto svazku neměly zájem řešit nějakou ze sedmi řešených oblastí prostřednictvím svého svazku. Obce v „malém“ svazku k sobě mají blíže a vzájemně se znají, proto i případná vzájemná širší spolupráce by zde byla jednodušší než spolupráce v rámci SMOOS. Ze setkání

vyplývalo, že pro takovýto svazek by byla efektivní spolupráce v oblasti dotačního managementu, kdy by svazek měl svého projektového manažera, který by zpracovával jak projekty pro svazek tak i pro členské obce.

Třetí setkání se konalo v měsíci srpnu a bylo zaměřeno zejména na předsedy pěti dobrovolných svazků na území ORP Strakonice. Řešilo se zejména konkrétní pojetí meziobecní spolupráce. Výstupem byly tři možné roviny dalšího pokračování. Přes Svazek měst a obcí okresu Strakonice nebo přes menší svazky v území, případně přes místní akční skupiny (podrobnosti k jednotlivým variantám jsou uvedeny v zápisu ze třetího setkání).

Čtvrté a závěrečné setkání se uskutečnilo 14. září v zasedací síni Městského úřadu ve Strakonici. Na tomto setkání se diskutovalo o preferované možnosti efektivní meziobecní spolupráce. Na výběr byly tři možnosti – prostřednictvím SMOOS, menších svazků v území nebo místních akčních skupin (zejména MAS Strakonicko, z.s.). Zvítězila nakonec druhá varianta, pro kterou se vyslovily dvě třetiny přítomných zástupců obcí. Území ORP Strakonice je poměrně rovnoměrně rozděleno mezi 4 menší svazky – Svazek obcí Dolního Pootaví, Svazek obcí středního Pootaví, Svazek obcí šumavského Podlesí a Svazek obcí Strakonicka. Zde by se efektivní spolupráce týkala zejména dotačního managementu, kdy by svazky měly svého projektového manažera, který by připravoval projekty jak pro svazek, tak pro členské obce svazku. Rozpracování této možnosti je na valných hromadách těchto malých svazků. Některé z nich o této možnosti uvažovaly již dříve, nyní je však možnost dotačních prostředků pro obce omezená, tak s touto aktivitou prozatím vyčkávají.

3 Způsob nastavení rozhodovacích a řídicích struktur

Bude využit stávající DSO? Je potřebné provést rozšíření předmětu jeho činnosti?

K činnosti v rámci efektivní meziobecní spolupráce budou využity stávající dobrovolné svazky, které dlouhodobě působí na území ORP Strakonice. Starostové se důvěrně znají a spolupráce již probíhá v mnoha jiných oblastech, ať už na formální či neformální bázi. Využity by měly být zejména čtyři dobrovolné svazky, které rovnoměrně pokrývají území ORP Strakonicka (Svazek obcí Dolního Pootaví, Svazek obcí středního Pootaví, Svazek obcí šumavského Podlesí a Svazek obcí Strakonicka). Problematika bude diskutována na setkáních těchto svazků. V rámci uvažovaných činností zatím není nutné rozšiřovat předmět činnosti stávajících dobrovolných svazků.

Dojde k založení nového DSO, které bude mít tuto roli?

Založení nového dobrovolného svazku, který by kopíroval území ORP Strakonice a zahrnoval všechny jeho členské obce, bylo předmětem druhého oficiálního setkání představitelů obcí ORP Strakonice. Tato možnost tam byla zavržena s ohledem na počet svazků na předmětném území.

Využije se neformálního shromáždění zástupců obcí a od něj se odvodí užší koordinační mechanismus?

Neformální shromáždění zástupců obcí je dobrá diskuzní platforma, na které vznikaly zajímavé nápady nejen na meziobecní spolupráci. V rámci tohoto shromáždění působí zástupci všech dobrovolných svazků a ti by se teď měli pokusit prosadit vzniklé záměry ve svých menších dobrovolných svazcích.

Vznikne neformální „ad hoc“ uskupení (pracovní skupina, výbor)?

O vzniku neformálního uskupení prozatím neuvažujeme

Jak se využije řídicí skupina pro naplňování cílů Souhrnného dokumentu?

Cíle souhrnného dokumentu jsou spíše v kompetenci Svazku měst a obcí okresu Strakonice. V rámci jeho fungování zasedá přibližně šestkrát ročně Rada SMOOS, která bude mít rozhodovací kompetence v rámci implementace souhrnného dokumentu do praxe.

Bude koordinace fungovat na smluvní bázi?

Prozatím se předpokládá, že koordinace nebude fungovat na smluvní bázi, protože zástupci obcí si vzájemně důvěřují a znají se. Pokud by se tento postup neosvědčil, musela by být problematika řešena na smluvní bázi.

4 Nastavení jednacích a rozhodovacích pravidel

Jaké orgány budou ustaveny a jaká bude jejich úloha při přijímání zásadních opatření strategické povahy, při operativním řízení?

V závislosti na rozsahu plánovaných aktivit nebudou v současné době ustanovovány žádné nové orgány. Dobrovolný svazek obcí má svůj statutární orgán (předsedu svazku), dále valnou hromadu, která je nejvyšším orgánem svazku, Radu svazku, která je výkonným orgánem svazku, Kontrolní komisi. Veškerá jejich činnost je detailně popsána ve stanovách, v případě nutnosti může být vydán interní předpis, kde bude tato problematika řešena detailněji.

Jakým způsobem bude dosahováno společného stanoviska – konsenzuálně, pravidlo jedna obec jeden hlas, uplatnění pravidla zohledňujícího hlas obce i počet obyvatel apod.?

U malých svazků na území ORP Strakonice platí pravidlo, že každá obec má jeden hlas bez ohledu na velikost a počet obyvatel. U Svazku měst a obcí okresu Strakonice je situace jiná, zde platí pravidlo, že jeden hlas připadá na jeden tisíc zastupovaných obyvatel, byť jen započatých, z toho plyne, že každá obec má minimálně jeden hlas. Na těchto pravidlech se nebude nic měnit.

Jaká bude frekvence jednání, jak často se bude tato „řídící struktura“ scházet a řešit směřování aktivit ve zvoleném tématu – může být spojeno např. s jednáními DSO apod.?

Valná hromada svazku se většinou schází třikrát až čtyřikrát ročně, Rada svazku se schází přibližně pětkrát až šestkrát ročně. Tato frekvence je v současné době dostatečná, případně není problém ji zvýšit. Jednání bude v naprosté většině spojeno s jednáním v rámci dobrovolných svazků obcí. Případně lze také využít neformální shromáždění zástupců obcí, které se během realizace projektu Podpora meziobecní spolupráce osvědčilo.

Bude ustanoven vnitřní organizační řád upravující postavení a role jednotlivých osob (pracovníků, zaměstnanců) zodpovědných za realizaci aktivit, naplňování cílů?

V současné době nepovažujeme za nutné ustavovat vnitřní organizační řád, protože počet pracovníků (zaměstnanců) se nemění. Osoby odpovědné za realizaci aktivit a za naplňování cílů jsou uvedeny v souhrnném dokumentu. Spolupráce funguje na bázi dobrovolnosti (neplacená funkce) a vzájemné důvěry, proto nebudeme nyní žádný organizační řád vytvářet.

5 Financování

5.1 Mzdové náklady

Předpokládáme zaměstnání jednoho projektového manažera, který by měl na starosti zpracování žádostí pro svazek obcí i pro členské obce. Hrubá mzda zaměstnance při celém úvazku je 25 000 Kč měsíčně, což dělá včetně odvodů 33 500 Kč měsíčně, roční náklady jsou tedy 402 000 Kč. Svazek se bude snažit realizovat měkký projekt v oblasti vzdělávání (v rámci OPZ, OPVVV), ze kterého by byla část mzdy uznatelným nákladem, tím by se snížila výše mzdy, která by šla přímo za svazkem potažmo členskými obcemi.

5.2 Provozní náklady

Svazky obcí sídlí většinou na obecním úřadě jedné z členských obcí, proto pronájem kanceláře by nebyl nutný. Jednalo by se spíše o příspěvek na energie a internet obci, kde svazek sídlí (5 000 Kč ročně). Mezi provozní výdaje patří i poštovné (2 000 Kč ročně), telefonní poplatky (9 000 Kč ročně), kancelářské potřeby (14 000 Kč ročně). Provozní náklady činí v součtu maximálně 30 000 Kč ročně. Určité náklady je nutné vyčlenit i na cestovné (10 000 Kč ročně).

5.3 Ostatní náklady

Do ostatních nákladů patří pořízení nového počítače včetně příslušného vybavení (20 000 Kč) a tiskárny (10 000 Kč), případně základního nábytku (10 000 Kč). Do ostatních nákladů lze zařadit i náklady na odborné poradenství (5 000 Kč).

5.4 Příjmy x výdaje

Z výše uvedeného vyplývá, že celkové roční náklady (mzdové a provozní) na jednoho zaměstnance s plným úvazkem jsou přibližně 450 000 Kč. Svazek se bude snažit podat a realizovat měkký projekt na vzdělávání (OPZ, OPVVV), ze kterého by byla hrazena minimálně polovina mzdy zaměstnance a část provozních výdajů. Náklady na pracovníka by se tak snížily přibližně na 200 000 Kč ročně.

Příjmy při plném zapojení 12 obcí do této aktivity:

Téměř každá obec z území podává minimálně dvě žádosti o grant na Jihočeský kraj, ale většinou i více. Za předpokladu, že bude ustanoven tento projektový manažer, lze předpokládat, že obce budou podávat více žádostí o granty.

36 žádostí x 2 000 Kč/žádost = 72 000 Kč

Většina obcí také podává žádosti o různé dotace na Ministerstvo pro místní rozvoj, například do Programu obnovy a rozvoje venkova, případně projekty v rámci přeshraniční spolupráce. Zde je žádost složitější, proto i cena by byla vyšší.

12 žádostí x 6 000 Kč/žádost = 72 000 Kč

Obce také budou žádat o dotaci přímo přes operační programy – například IROP, OPŽP, OPVAV, OPZ. Zde je příprava žádosti nejsložitější.

10 žádostí x 10 000 Kč/žádost = 100 000 Kč

Obce také musejí mít zpracovaný a pravidelně aktualizovaný rozvojový plán, i po této službě je mezi obcemi poptávka.

3 plány x 7 000 Kč/plán = 21 000 Kč

Celkové příjmy dle uvedeného příkladu činí 265 000 Kč

K uvedeným částkám a počtům žádostí jsme došli po konzultacích se zástupci obcí v území ORP Strakonice, částky jsou nižší, než za kolik nabízí zpracování žádostí o dotaci komerční subjekty. Tento model je orientační, protože i například žádosti o granty do Jihočeského kraje jsou různě náročné. Zde uvedené ceny jsou spíše ty minimální a vždy bude záležet na konkrétní dohodě.

Případně lze ještě samozřejmě hýbat s úvazkem projektového manažera, protože mzdová položka tvoří dominantní náklady tohoto modelu. Manažer také může zpracovávat žádosti pro nečlenské obce, samozřejmě již za mírně vyšší ceny.

6 Vyhodnocení efektivity

Jak bude nastaven systém reportování představitelům obcí o průběhu realizace aktivit a naplňování cílů?

Jak již bylo uvedeno výše, pravidelně se setkává rada svazku a valná hromada svazku. Na těchto jednáních bude přítomen projektový manažer, který všem přítomným detailně popíše svoji činnost, počet zpracovaných projektů, naplňování rozpočtu. Na začátku každého roku bude stanoven rozpočet na tuto aktivitu, včetně orientačního počtu plánovaných zpracovávaných projektů či plánů. Tento plán bude na každém setkání porovnáván s realitou.

V případě, že bude o službu zájem převyšující pracovní kapacitu projektového manažera, je možné rozšířit tým. V opačném případě bude nutné více propagovat služby například mimo území svazku, v krajním případě snížení úvazku projektového manažera.

Jak bude nastaven průběh hodnocení (evaluace) efektivity zvoleného koordinačního/řídícího mechanismu? V jaké periodicitě bude docházet k úpravě řídicích a koordinačních mechanismů (přenasazení systému, změna pravidel, změna rozdělení rolí apod.)?

Podrobné vyhodnocení této aktivity proběhne vždy jednou ročně, kdy valná hromada svazku posoudí přínos pro členské obce, pro které je tato služba primárně určena. Každý zástupce obce bude mít možnost se k problematice vyjádřit a přednést návrhy, které by měly vést ke zlepšení poskytované služby. Základními hodnocenými atributy bude spokojenost obcí s poskytovanou službou a finanční náležitosti – zda je služba zisková, případně zda na ni musí svazek doplácet z jiných zdrojů. Sledována také bude úspěšnost podaných žádostí o dotaci k počtu realizovaných projektů. Na základě tohoto hodnocení proběhne rozhodnutí o formě poskytování a cenách této služby na další rok.

Na úvod bude pravděpodobně docházet k úpravě různých mechanismů častěji, než se realizace této aktivity zaběhne v praxi. O úpravě má právo rozhodovat valná hromada svazku obcí, která se koná vždy minimálně třikrát ročně.

7 Závěr

Meziobecní spolupráce na území ORP Strakonice fungovala již před zahájením realizace tohoto projektu. Na území zasahuje 9 dobrovolných svazků a tři místní akční skupiny, základní formou fungování těchto organizací je právě meziobecní spolupráce. Díky tomuto projektu došlo k další formě spolupráce, která se týkala zejména oblastí, které byly předmětem souhrnného dokumentu (cestovní ruch, doprava a dopravní obslužnost, podnikání a zaměstnanost, sociální služby, odpadové hospodářství, předškolní vzdělávání a základní školství). Obce se pravidelně setkávaly na oficiálních či neoficiálních setkání, kde se diskutovala problematika území ORP Strakonice.

V rámci projektu se také řešila efektivní meziobecní spolupráce – administrativní podpora malých obcí. V rámci této aktivity se obce přiklonily k tématu dotační management, který by rády řešily formou intenzivnější meziobecní spolupráce. Ze všech možností nakonec byla zvolena možnost spolupráce přes menší svazky v území. Každý z nich by měl svého projektového manažera, který by vytvářel projekty jak pro svazek, tak pro členské obce. Projektový manažer by byl zaměstnán na plný úvazek, snahou bude, aby minimálně polovina jeho mzdy byla hrazena prostřednictvím operačního programu, kdy by svazek realizoval měkký projekt na vzdělávání. Pracovní aktivity jsou nastaveny tak, aby svazek nemusel na činnost projektového manažera příliš doplácet. Každý rok proběhne detailní vyhodnocení činnosti a případně přenastavení koordinačních či řídicích mechanismů.

8 Přílohy

1. Zápis z jednání o EMOS ze dne 16. 6. 2015, Prezenční listina, fotografie.
2. Zápis z jednání o EMOS ze dne 22. 6. 2015, Prezenční listina.
3. Zápis z jednání o EMOS ze srpna 2015, Prezenční listina.
4. Zápis ze závěrečného jednání o EMOS ze dne 14. 9. 2015, Prezenční listina, fotografie.